

ผลการพัฒนาชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*

นิภาพร บุญวัฒน์¹

นวลศรี ชำนาญกิจ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ 85.00/84.30 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.29 - 0.56 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.24 - 0.35 และมีค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.86

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.00/84.30 ซึ่งสูงกว่า 80/80
2. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.89 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดการสอน, การอ่านเชิงวิเคราะห์, ความสามารถ

* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2558

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, E-mail: noo_nipa@hotmail.co.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Development of Analytical Reading Instructional Package on Thai Language for Mathayom Suksa 2 Students*

Nipaporn Boonyawat¹

Nuansi Chamnankit²

Abstract

The purposes of this research were 1) to construct and study the efficiency of analytical reading instructional package on Thai for Mathayomsuksa 2 students, 2) to study effectiveness index of the instructional package, and 3) to compare the critical reading ability before and after using the instructional package.

The samples used in the study were 34 Mathayomsuksa 2 students of Watsing School. The experiment was conducted during the first semester of the 2013 academic year. The research instruments used in this study were 1) the instructional package for critical reading with the criterion of 85.00/ 84.30 and the effectiveness of 0.89, and 2) the 30-item with three multiple choice of critical reading ability test with the degree of difficulty between 0.29 - 0.56, the discrimination power between 0.24-0.35 and the reliability coefficient of 0.86.

The research findings were as follows:

1. The critical reading instructional package for Mathayomsuksa 2 students had efficiency value of 85.00/ 84.30.
2. The critical reading instructional package for Mathayomsuksa 2 students had effectiveness index of 0.89.
3. Students taught by the instructional package had achievement higher than before with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Instructional package, Analytical Reading, Ability

* Research Article from thesis for the Master of Education Degree, Curriculum and Learning Management Program, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand, 2015

¹ Student in Master of Education Degree, Curriculum and Instruction, Nakhon Sawan Rajabhat University, E-mail: noo_nipa@hotmail.co.th

² Associate Professor, Faculty of Science and Technology, Nakhon Sawan Rajabhat University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.34) ดังนั้นประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและในมาตรา 24 (3) ได้กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องภาษาไทยมีความสำคัญมากในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยได้เน้นให้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และสื่อความหมายที่จะต้องใช้ภาษาให้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.3-29) จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสิงห์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย วิชาภาษาไทย อยู่ในระดับ 1.50 และในการจัดการเรียนรู้จะพบปัญหาในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์มากที่สุด กล่าวคือ ผู้เรียนอ่านแล้วไม่สามารถนำเรื่องที่อ่าน ไปวิเคราะห์ วิจัยแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงมีความจำเป็นต้องแก้ปัญหาทักษะการอ่านของนักเรียน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้สาระอื่นๆ และการศึกษาระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากความสำคัญและปัญหาการอ่านดังกล่าว มีผู้สนใจทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านหลายคน เช่น วารณิ แดงพันธ์ (2550, น.52) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 81.85/84.26 ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนรู้หลักและวิธีการเรียนรู้ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม รู้จักปฏิบัติตนด้วย

ความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และมีเจตคติที่ดี ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ในการทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลิน พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มจึงทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาที่ต้องการจะให้นักเรียนได้รับ ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนตามความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2551, น.91) โดยการยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น สื่อการสอนซึ่งประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น พูดคุย ตัดสินใจ อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2547, น.92-94) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ วิลาวรรณ แก้วประสงค์ และบัญญัติ ชำนาญกิจ (2557) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอน และสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้คิดที่จะพัฒนากระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ชุดการสอน วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน รู้จักคิดวิเคราะห์และเข้าใจเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้องและสามารถนำไปพิจารณาเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

สมมติฐานการวิจัย

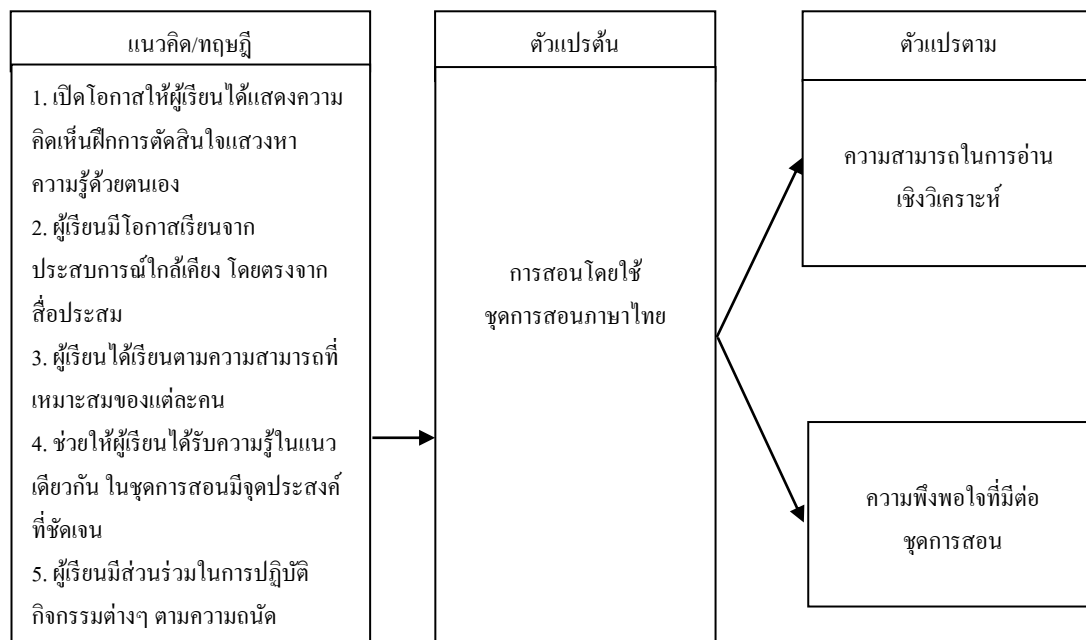
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้ชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนของแต่ละหน่วย ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายตลอดจนถึงกิจกรรมกิจกรรมต่างๆ ที่รวมไว้อย่างเป็นระบบในกล่องเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ (บัญญัติ ชำนาญกิจและนวลศรี ชำนาญกิจ, 2550, น.179) ทำให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาหาความรู้ในชุดการสอนด้วยตนเองเป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และ สรุปความรู้อย่างเป็นระบบ (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2551, น.21-22) เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ที่ Anderson (1984) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นทฤษฎีที่ช่วยให้สิ่งที่อ่านมีความหมายสามารถเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสามารถพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลในบทอ่าน การมีรูปและการจดจำได้ และยังมีแนวคิดของ Carrell (1989) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ไว้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ โดยความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับการสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งจะมีผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (เพ็ญศรี สร้อยเพชร, 2552, น.3-4)

สำหรับการใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้มาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนนั้น ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ และบัญญัติ ชำนาญกิจ (2557) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่าการอ่านเป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับบทอ่าน โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในการอ่านบทอ่านต่างๆ ได้อย่างดี รวมไปถึงมีการวางแผนเพื่อช่วยกำหนดแนวทางในการอ่านมีการประเมินการอ่านของตนเองเป็นระยะเพื่อตรวจสอบว่าการอ่านนั้นตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลองโดยใช้แผนแบบการวิจัย แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสิงห์ อำเภอดงสิงห์ จังหวัดชัยนาท จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดสิงห์ อำเภอดงสิงห์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลากมา 1 ห้องเรียนจากห้องเรียน 4 ห้องเรียนได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 34 คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ฉบับ มีรายละเอียดการพัฒนาเครื่องมือแต่ละฉบับดังนี้

1. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม มีจำนวน 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ติดตามสถานการณ์ข่าว หน่วยที่ 2 สนใจในโฆษณา หน่วยที่ 3 เพลินใจกับนิทาน หน่วยที่ 4 บทความน่ารู้ โดยชุดการสอน มีองค์ประกอบของชุดการสอน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คู่มือครู ประกอบด้วย แผนการสอน บัตรเฉลยแบบทดสอบประจำหน่วย ส่วนที่ 2 ชุดการสอนสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรความรู้ บัตรแบบฝึกหัด บัตรเฉลยแบบฝึกหัด บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรม และแบบทดสอบประจำหน่วย ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยจำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพของชุดการสอนโดยประเมินความเหมาะสมด้านต่างๆคือ คำชี้แจง ในการใช้ชุดการสอน ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ ภาษาที่ใช้และสื่อการสอนพบได้ว่าค่าเฉลี่ยคุณภาพของชุดการสอนเท่ากับ 4.56 ซึ่งชี้ถึงว่ามีคุณภาพระดับดีมาก

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบทดสอบโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ จากนั้น นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 และผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยใช้สูตรของ Brennan (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2548, น.140 - 142) ได้คิดข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย 0.29 - 0.56 และค่าอำนาจจำแนก 0.24 - 0.35 และได้ นำแบบทดสอบมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson method) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยใช้แบบการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) มีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ นำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ดำเนินการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 หน่วย หน่วยละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง โดยสอนสัปดาห์ละ 3 วัน โดยเริ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม - 22 สิงหาคม 2556

3. หลังจากเสร็จสิ้นการสอน ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์นักเรียนตามที่กำหนดไว้จึงทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนแล้วนำคะแนนผลการทดสอบทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ หาประสิทธิภาพดัชนีประสิทธิผล ทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหาประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยเปรียบเทียบอัตราส่วน E_1 ต่อ E_2 กับเกณฑ์ 80/80 หากค่าดัชนีประสิทธิผลโดยเปรียบเทียบอัตราส่วนผลต่างของร้อยละของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนกับร้อยละของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนต่อผลต่างของร้อยละของคะแนนเต็มหลังเรียนกับร้อยละของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยสถิติทดสอบที แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชุดการสอน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)			ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)		
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
หน่วยที่ 1	5	4.21	84.12	30	25.29	84.30
หน่วยที่ 2	5	4.26	85.29			
หน่วยที่ 3	5	4.29	85.88			
หน่วยที่ 4	5	4.24	84.71			
รวมเฉลี่ย	5	4.25	85.00			

จากตารางที่ 1 ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 85.00/84.30 โดยมีค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน หรือประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 85.00 และมีค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.30

ตารางที่ 2 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลรวมของคะแนน	ผลรวมของคะแนน	คะแนนเต็ม	จำนวนนักเรียน	ดัชนีประสิทธิผล
คะแนนหลังเรียน	938	30	34	0.89
คะแนนก่อนเรียน	285	30	34	

จากตารางที่ 2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งสูงกว่า 0.50

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t
หลังเรียน	30	34	27.06	1.87	518	8,130	33	33.08*
ก่อนเรียน	30	34	11.82	1.75				

จากตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 27.06 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$) ซึ่งเท่ากับ 11.82 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.75 และ 1.87 ตามลำดับ เมื่อทดสอบค่าที (t-test) ได้ค่า t เท่ากับ 33.08 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t จากการเปิดตารางคือ 1.69 กล่าวได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.00/84.30
2. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.89 ซึ่งสูงกว่า 0.50
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.00/84.30 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการในการสร้างชุดการสอน มีการจัดกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับเนื้อหา จัดกิจกรรมได้อย่างน่าสนใจ ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักการอ่านมีความสุขกับการอ่าน รวมถึงมีสื่อที่หลากหลายสอดคล้องกับแนวคิดของภานุพันธ์ ภักดี (2550, น.8) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่จัดไว้เป็นแบบอย่างมีจุดมุ่งหมายชัดเจน มีระบบ มีขั้นตอน มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเมื่อผู้เรียนเรียนโดยชุดการสอนจบในแต่ละหน่วยจะมีการทำแบบทดสอบประจำหน่วย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย นำประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการทำแบบทดสอบประจำหน่วย จึงทำให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนมณี แก้วพิกุล (2553, น.109) ที่ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยจากบทเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพ 87.13/84.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

2. ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.89 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เพราะชุดการสอนแต่ละชุดมีขั้นตอนของการเรียน มีแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน มีสื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนในแต่ละหน่วยมีตัวอย่างประกอบ และมีกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้ผู้เรียนได้ทดลองทำตามลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาขึ้น ส่งผลให้ชุดการสอนมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.89 ซึ่งสูงกว่า 0.50 ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย ชุติพร พิณิจพล (2554, น.124) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.60 ซึ่งแสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.60 หรือคิดเป็นร้อยละ 60.14 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เพราะชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพสร้างขึ้นตามลักษณะของชุดการสอน ซึ่งชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เพิ่มความสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตน เพิ่มการเสริมแรงให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เกิดความสนุกสนานในการทำกิจกรรมกลุ่มสอดคล้องกับคำกล่าวของ เพ็ญศรี สร้อยเพชร (2552, น.3-4) ที่กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน

มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเรียนรู้ตามขั้นตอน ตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีการเสริมแรงให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหา จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของฉวีวรรณ ผิว่อง (2556, น.119) ที่ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชาภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดผลดีต่อชีวิตตนเอง ครอบครัวและสังคมโดยรวมได้
2. ควรศึกษาทำความเข้าใจหลักการสอน โดยใช้ชุดการสอนในการจัดการเรียนการสอนเป็น อย่างดีเพื่อสามารถใช้รูปแบบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการสร้างสื่อชุดการสอนสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อสร้างความสนใจแก่นักเรียน ในการนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อชุดการสอนและให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ
2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านในด้านอื่นๆ เช่น การอ่านเพื่อจับใจความ หรือการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับสูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ฉวีวรรณ ผิว่อง. (2556). การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการสร้างคำ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ชนมณี แก้วพิกุล. (2553). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยจากบทเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ฐิติพร พินิจพล. (2554). คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- ชลีพร พินิจพล. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ และบัญญัติ ชำนาญกิจ. (2557, พฤษภาคม - สิงหาคม). การใช้ยุทธวิธีเมตาออกนิชัน
ในการสอนอ่านภาษาไทย. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 9(26), 1-12
- บัญญัติ ชำนาญกิจ, และนวลศรี ชำนาญกิจ. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัย*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2551). *นวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: SR Printing.
- พิชิต ฤทธิงบุญ. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์
มิสท์.
- เพ็ญศรี สร้อยเพชร. (2552). *ชุดการเรียนรู้การสอน*. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ภาณุพันธ์ ภักดี. (2550). *การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
บ้านไร่วิทยา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและ
การสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- วารณี แต่งพันธ์. (2550). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิลาวรรณ แฝ้วประสงค์ และบัญญัติ ชำนาญกิจ. (2557, กรกฎาคม - ธันวาคม). การพัฒนาแบบฝึกการ
เขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 4(7), 39-52.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์. (2551). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์
- Adams, M.B., B. (1982). *Background knowledge and reading comprehension*. New York: International
Reading Association.
- Anderson, R. C., P. (1984). *A schema theories view of reading comprehension*. New York: Longman.
- Carrell, L. (1989). Metacognitive awareness and second language reading. *The Modern Language Journal*,
30(3), 20-27.
